

DEMOKRACIJA

Leto XV. - Štev. 6

Trst - Goricica, 15. marca 1961

PLENARNO ZASEDANJE ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

Komunistični naskok na Kongo

Moskva se načrtom za svetovno komunistično nadavlado ni odrekla, zato je zanj prebujajoča se afriška celina izredne važnosti. Z osvojitvijo južnega dela Sredozemlja bi bila Evropa obkoljena. Črna Afrika južno od Sahare pa ni zgolj politično pomembna, ampak tudi gospodarsko, saj je ta afriški del neprvenstveni dobavitelj surovin. Kremelju se je že posrečila zgraditev komunističnega oporišča v Gvineji. Z nadaljevanjem alžirske vojne bi bila tudi Severna Afrika čedalje bolj izpostavljena komunistični infiltraciji. Podtalno komunistično varovanje v Kamerunu postaja že kar očitno, saj je ta afriški predel važna postojanka za afriške strategije v Kremelu.

Vsa ta oporišča pa visoko presega pomembnost bivšega Belgijskega Konga, saj to obsežno področje ne leži samo v osrčju Afrike, ampak vključuje v svoje meje najvažnejšo afriško zakladnico, Katango. Notranja kongoška razcepljenost nudi komunističnim najemnikom naravnost idealno področje za subverzivne napake.

Bitko za Kongo vodi Sovjetija istočasno na dveh bojiščih: v manjšem obsegu v samem Kongu, v glavnem pa v OZN, ki v tem času ponovno zaseda. To je postalno neizogibno v trenutku poloma kratkotrajnega Lumumbovega režima, ki se je postavil na noge kot provizorična oblast in upravnih nadomestek po odhodu Belgijcev iz dežele. Po mnenju Zahoda naj bi bila glavna naloga Varnostnega sveta preprečevanje vmešavanja katerekoli velesile v notranje kongoške zadeve. Tega mnenja je bila tudi večina afriških in azijskih držav, da bi se na afriški celini ne ponovila »korješka situacija«.

Na ta način je Hammarskjöeld, katemu je bila zaupana izvedba te naloge, postal nujna ovira komunističnih načrtov in s tem nasprotnik Sovjetije št. 1. Od tega trenutka dalje poskuša Nikita Hruščev z vso histerijo izvagonirati Hammarskjöeld in s tem ohromiti vsako delavnost Zdrženih narodov v Kongu, po možnosti pa Zdržene narode splošno izločiti iz Konga. Kremelj se upira slehernemu prispevku za kakršnokoli podporno akcijo v Kongu. Hruščev je hujškal nevrivalistične dežele, da odpoklicuje svoje čete, ki so na razpolago Hammarskjöeldu, iz Konga, da bi na ta način ožigalo akcijo OZN pred afriškimi narodi kot nekak rečnikaličen poizkus.

V Stanleyville so sovjetski agenti pod vodstvom Gizega, ki je bil podpredsednik Lumumbove vlade, zasnovali nekakšno »protivlubo«. Naser, ki zasleduje iste afriške hegemonistične cilje kot Kwame Nkrumah, je v Vzhodni pokrajini sam opravil potrebne uslove Kremelu. Kwame Nkrumah sicer zagotavlja, da ni komunist, vendar so tako zagotovila nepreričljiva, saj je Jože Vidmar prav isto pesem prepel slovenskemu narodu v prepričanju,

da ga bo na ta način hitreje pridobil za komunistično stvar.

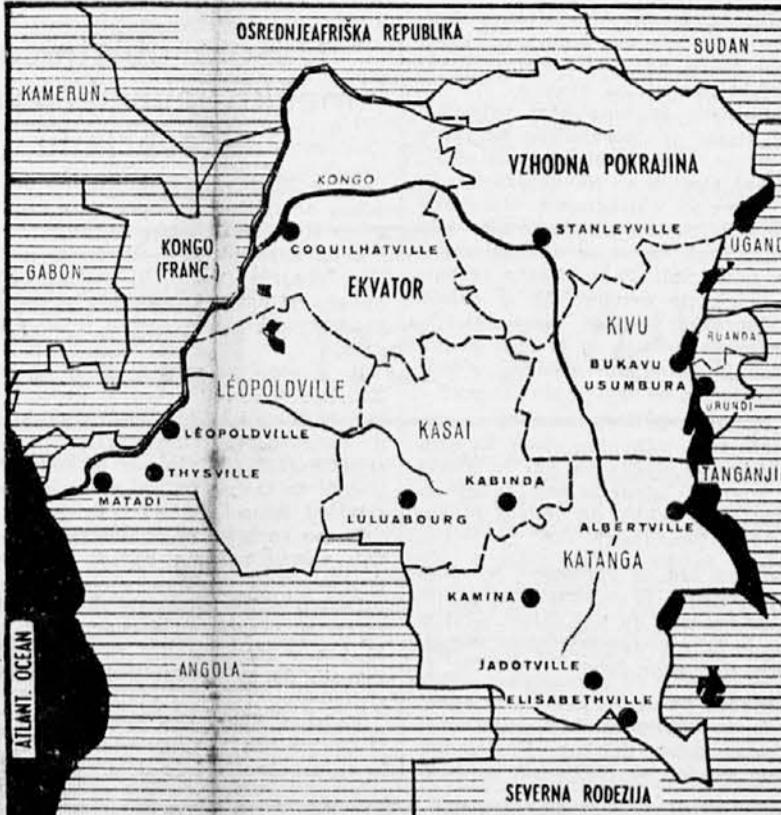
Antoine Gizinga, ki so ga Moskva, njeni pripravnice in sotopomici s Titom vred diplomatično priznale kot »legalen« vladni načelnik Konga, je svoječasno objavil šestmesecni tečaj marksistično-nemistične sociologije v Konakriju, kjer so komunisti ustanovili partisksko šolo. Gizinga je samo tri dni po razglasitvi neodvisnosti Konga, 3. julija kot podpredsednik kongoške vlade priobčil v »Pravdu« članek, v katerem se je zavzemal za sovjetsko prijateljstvo. Dne 16. julija pa je po radiju Léopoldville sprožil prvo sovražno gonjo proti Belgijcem in zagrozil z neposredno sovjetsko pomočjo. Gizinga je tudi navezel stike z Rdečo Kitajsko. Po naročilu Moskve je v zadnjem trenutku odpovedal svojo prisotnost pri poganjanih kongoških politikov na Madagaskarju. Nekatera poročila zatrjujejo, da so ga zmernejši pristaši odstavili.

TRIDELNI KONGO

Kongoški režim v Léopoldvilleu, ki mu načeluje predsednik Kasavubu, so Zdrženi narodi pravno priznali. Kasavubujo se pokori pokrajina Léopoldville. Ekvatorska pokrajina in del pokrajine Kasai. Kasavubuje prednosti so: prost izhod na morje v pristanišču Matadi; uprava kollegia generalnih komisarjev z aktivno podporo organizacije »Civilian Operations OZN. Po zadnjih poročilih pa se ta podpora resno majje zaradi sovražnega zadružjanja Kasavubujevih čet proti četam OZN. Režim vzdržuje prijateljske stike s Francoskim Kongom in s tem z enajstimi afriškimi državami Francoske državne skupnosti.

Katanga je gospodarsko utrjena dežela. Taka bo ostala, dokler bo rudarska indu-

strija z belgijskimi strokovnjaki omogočala polno proizvodnjo. Sibkost Combejevega režima je - psihološko vzeto - njegovo prijateljstvo z Belgijo. Na drugi strani pa razdajejo Katango plemenski spori, ne samo po severnih predelih s (Nadaljevanje na 4. str.)

JUGOSLOV. REPRESALIJE. Prejšnjo sredo so jugoslovanske oblasti izgnale iz dežele drugega tajnika bolgarskega poslaništva v Beogradu, Slavova. To se je zgodilo kot povračilni ukrep zaradi izgona jugoslovanskega diplomata Sindjelića iz Sofije.

AMERIŠKA POMOC SATELITSKIM DRAVAM. Predsednik Kennedy je zaprosil kongres za širša pooblastila pri uporabi gospodarskih ukrepov. Na ta način bi se, tako utemeljuje predsednik, odnosi do vzhodnoevropskih držav znatno zboljšati. V svojem pismu podpredsedniku se natu predlaga Kennedy, da bi zakon o vzajemni pomoči v toliko dopolnil, da bi predsednik po lastni uvidevnosti podeljeval podpore vzhodnoevropskim državam. V nekem drugem pismu predlaga predsednik, naj bi ukinili prepoved izvoza strategičnega blaga v satelitske dežele. Zgolj Sovjetija in komunistične vladavine

na Daljnem Vzhodu naj bi še nadalje ostale izključene od ameriške gospodarske in finančne pomoči.

PETELINJI BOJ MED MONARHISTI. Na sestanku monarhistov v Čimu so se udeleženci med seboj tako »tepli, da so nari ali nekaj ranjencev prepaljati v bolnišnico. Celo vzliki: živio kralj, ki slehernega monarhista okamenijo, so ostali neuvinkoviti. Achille Lauro je sicer na ves glas krical, da so monarhisti solidno vzgojeni ljudje, pa ni nič zaledlo. Monarhisti se danes imenujejo »italijanska demokratična stranka«. V Člavnem so se monarhistični demokrati stepni zaradi očitkov, da je kritik monarhističnega poloma pri zadnjih upravnih volitvah. Mnogi nazaci udeležencev so prepričani, da je stranka izgubila tretjino volivcev zaradi imena, zato so zahtevali ponovno prekrstitev stranke v »italijansko monarhistično stranko«.

SANJE LUMUMBE SO SE RAZPRSILE. V Kongu smrt »velikega čaravnika« ničesar spremenila. Cudeži so izstali. V Kongu ropajo, pozigajo in morijo hujše ko kdaj prej. Na belih ni več mogoče gasiti jeze kot se je to dogajalo še pred osmimi meseci. Sedaj pobija črnec črnca. Po ulicah Léopoldville, v stradajoči pokrajini Kasai, v rudarskih revirjih Katanga in v srednjem toku Konga, ki mu gespodujejo »Lumumbovi maščevalci«, teče kriki v potokih. Kremeljsko seme sovražna je bolje skaloči kot lansko pšenico v U-krajini.

V JUGOSLAVIJU NARASCA DRAGIJNA. Od uvedbe novega dolarskega tečaja 750 din za 1 dollar so se živiljenjske potrebnice podražile za 20 do 30 odsto. Oblasti in agit-propovci so sicer obljubljali, da se bodo vistem razmerju počenili industrijski izdelki. Dosedaj pa je ostalo vse pri obljubah. S tem so namreč v Titovi Jugoslaviji prav tako darežljivi kot pri nas. Od 10. t.m. dalje so podražili tudi cene tekočim gorivom za 10 odsto. Super bencin se je podražil od 68 na 75 din za liter, nafta za Diesel motorje od 54 na 64 din. Uradni tečaj dinarja velja 69 do 76 lir za 100 din.

POVREDNOTENJE MARKE IIN NIZ. GOLDINARJA. Ves zahodni finančni svet je še vedno pod vtisom nenadnega in nepriskakovane povrednotenja zahodenemške marke za 4,75 odsto in nizozemskega goldinarja za 4,79 odsto. Ugibanja, ali bodo temu vzgledu sledile še druge države, še vedno vnmirajo gospodarski svet. Italija je že odločno zanikalca usako možnost povrednotenja lire, dokler ne pride do morebitnih valutarnih sprememb v Angliji in Franciji. Za Belgijo stvar ni aktualna, dokler se ne segaste novoizvoljeni parlamenti. Austrijsko šilinga - po uradnih pesterh - ne mislijo povrednotiti. Delavci in nameščenci so z novim ukreptom v Nemčiji zelo zadovoljni, medtem ko nemška industrija godrja.

ga izvoza v sovjetski blok. Pri tem ta kritika zlasti žigosa pomembne italijanske dobove prevoznih sredstev v Sovjetijo in komunistično Indonezijo. Dobave jeklenih cevi, sintetične gume itd., ki jih je »pretekoški kralj« ing. Mattei zagotovil Sovjetiji pri zadnjih poganjajih s sovjetsko vlado, so po mnenju Zdrženih držav strategični material in so zato te dobave v nasprotju z dolžnostmi vojaške narave, ki jih je Italija prostovoljno in svečano sprejela s svojim pristopom Atlantski zvezzi.

Averel Harriman je bil od ameriškega predsednika tudi pooblaščen, da poleg imenovanob dobrohotne kritike, izrazi italijanskim državnikom priznanje nad doseženim napredkom za utrditev italijanskega ugleda v svetovni politiki. In prav ta uglel, ki Italijo uvršča med velesile, jo obvezuje, da storii v bodoče mnogo več kot dosedaj za gospodarsko pomoč ne razvitim deželam in da v vsakladi svojo izvozo politiko s komunističnim blokom s polozajem, ki ga zavzema v demokratičnem Zahodu in svobodnem svetu sploh.

Ves italijanski tisk izraža in zagovarja ameriške očete. Z vsemi silami se ta tisk upira aktivnemu sodelovanju Italije pri podporah nerazvitim deželam. Augusto Guerriero, zunanjopolitični urednik milanskega »Corriere della Sera« piše, da so velika podpora Južne Italije še vedno na civilizacijski stopnji Afrike in Azije. Italijanski vpovprečni dohodek zatrjuje Guerriero, je eden najnižjih v Evropi.

Pred odhodom Harrimanom iz Evrope v Teheran, kamor ga je povabil perzijski šah, sta Harriman in Fanfani obrazložili javnosti nekaj zelo previdnih misli, ki sicer potrjujejo italijansko-ameriško prijateljstvo, ne povedo pa ničesar o uspehih ali neuspehsih Harrimanovega poslanstva Iz zanesljivih krovov poročajo, da je bil ministrski predsednik Fanfani od vseh ostalih italijanskih državnikov še najbolj uvideven ob Harrimanovih razlagah.

Rimski list »Tempo« objavlja s svoje strani ameriško kritiko glede italijanske-

Strnimo svoje vrste proli vsem nasprotnikom slovenskih pravic - V slogi je moč! KLIC DANASNIH DNI

Izhaja 1. in 15. v mesecu

Na mrtvi točki

Zasedanje Mešanega odbora brez skupnega poročila

Pretekli teden je v Rimu končalo sedmo zasedanje Jugoslovansko-italijanskega ozemlja med sosednji državi. Značilno je, da tudi o tem zasedanju, podobno kot o prejšnjih dveh, ni bilo izdano nobeno skupno poročilo. To pomeni, da se delegaciji nista sporazumi niti o enem izmed obravnavanih vprašanj. V ostalem (italijansko) uradno poročilo, ki so ga objavili v soboto 11. t.m., to odkrito potrjuje. Iz njega namreč zvemo, da sta se delegaciji koristno pogovarjali, da so o vsem sestavili dolg zapisnik, iz katerega bodo pristojna ministrica lahko črpala veliko podatkov saj je dnevni red obsegal samo delikatna vprašanja, problem uporabe jezika obojestranskih narodnih manjšin, menjave prizimov v coni B v njihovo nekdajno slovansko obliko, spremembe meja občinskih in okrožnih upravnih enot. Niti nakazano pa ni, da bi delegaciji kaj sklenili, da bi se o čem zedinili in to predlagali eni ali drugi vladni v izvršitev.

Po dogodkih, ki so prve dni februarja tako težko prizadeli tržaške Slovence, smo upravičeno pričakovali, da se vsaj organ, ki je bil ustanovljen za čuvanje in uresničenje dogovorjenih manjšinskih pravic, ne bo ustrašil razgrajanja peščice zapeljanih tržaških srednješolcev. Upali smo tudi, da bodo odgovorni rimski krogi uvideli nevarnost in škodljivost oživljanja nekdanje nacionalistične nestrnosti in da bodo v tem smislu z odločno potrezo nakazali, da živimo danes v drugačnih časih.

Toda od vsega tega ni bilo nič. Zadržanje italijanske delegacije na zasedanju Mešanega odbora je bilo - vsaj po tem kar smo lahko brali v listih - takšno, da daje nestrnim skrajnežem kvenčemu navarno potuho. Mladinske demonstracije, pri katerih ni sodeloval niti najmanjši del resnega meščanstva, so enostavno proglašili za »odpor tržaškega prebivalstva proti izvajanju statuta« in na osnovi tega naj bi izjavili, da ga pač ne morejo uresničiti.

Tako se je zgodilo, da je najvišji organ, od katerega naj bi narodni manjšini ob tržaškem delu italijansko-jugoslovanske meje prav v kritičnih in nevarnih trenutkih dobili zaščito, že tretjič odpovedal. Kaj nam pomagajo »koristne izmenjave mnenj«, ko pa ostaja vse pri starem, ko so fašisti po napadu na slovensko kijarno in šolo že prešli na uničevanje spomenikov, ki jih je italijanskim - ne titovskim - parizianom pri sv. Justu postavila tržaška občina!

Ali je mar potreben in sploh mogoč še zgovornejši dokaz, da si nacionalistična nestrnost in desničarski totalitarizem na Tržaškem, podobno kot po prvi svetovni vojni, tudi zdaj družno podajata roke? Pred nami je torej pojav, ki ne grozi samo tukajšnji slovenski narodni manjšini temveč vsej italijanski demokratični skupnost, ki nasprotuje vsemu, kar je demokratična Italija po drugi svetovni vojni ustvarila in doseгла. Zbujo se in na delu so sile,

(Konec s 3. str.)

VESTI z GORIŠKEGA

ŠOLSKI PODATKI v številkah šolskega skrbinika

V »Piccolo« z dne 8. t.m. smo brali, da je na nekem zborovanju goriškega Lions Cluba govoril o položaju tukajšnjih šol sam predvitor dr. De Vetta, ki se je med ostalim dotaknil tudi naših šol. Pri tem je predavatelj prikazal predvsem, kako velika je razlika med številom otrok, ki obiskujejo italijanske šole in številom otrok, ki obiskujejo slovenske šole, ter obenem seveda poudaril, da predstavlja to za nas nekak privilegij, ker ima povprečno vsak naš učitelj mnogo manj otrok v razredu kot njegov kolega Italjan.

Da je število naših dijakov nizko, je vsekakor razumljivo, saj tu predstavljajo vendar manjšino, da pa je nižje, kot bi lahko bilo, so krive tudi tukajšnje oblasti in med temi tudi sam gospod predvitor, ki ni do sedaj še nikdar nastopil, da bi preprečil ukinitev kakšne naše šole. Kaj je na primer ukrenil, ko so pred leti zaprli šolo v Krimu, ne zato, ker je bilo tam premalo otrok, ampak zato, ker je bila naša šola nekaterim trin peti? Vzel je stvar na znanje in potrdil, kar so drugi sklenili.

V večini primerov so seveda zaprli naše šole, češ da ni v vasi dovolj otrok, a ta izgovor ne more držati, če pomislimo, da so v raznih primerih ustanovili italijansko šolo za mnogo manjše število učencev in da se ni nihče izrekel za njeno ukinitev, tudi če se je slučajno vpisal vanjo en sam otrok. Kaj pa poreče k temu gospod predvitor?

Ze nekaj časa se širi po mestu govorica, da namerava goriško ravnateljstvo ukiniti šolo v ulici Randaccio. Ali je gospod predvitor o tem obveščen in kaj misli ukreniti v primeru, da je vest resnična? Na tej naši šoli je že vedno toliko otrok, da je jen obstoj več kot opravljen, zato kdor bi jo rad ukinil, stremi potematem le za tem, da bi se število naših učencev še zmanjšalo, ker verjetno misli, da bodo nekateri starši zaradi prevelike oddaljenosti šole v ulici Croce posiljali svoje otroke raje v italijanske šole, ki so sedaj že skoraj v vsakem mestnem predelu.

In končno se nam zdi smešna trditev, s katero je gospod predvitor skušal pokazati, kako je država do nas dobrohotna, ker dopušča, da delujejo naše višje srednje šole tudi s sedanjim številom otrok. Ali je gospod predvitor mar pozabil, kar je sam izjavil, da je država namreč dolžna skrbeti za naše šole, ker ji tako nalaga mirovna pogodba?

Pa tudi kot državljeni imamo pravico zahtevati, da država skrbi za naše šole, ker sama državna ustava določa posebno ravnanje do narodnih manjšin, zlasti pa se, ker smo tudi mi davkopalčevalci in kot taki stem, da prispevamo svoj delež k državnemu blagajnemu, prispevamo tudi za vzdrževanje naših šol.

* * *

K temu dopisu, ki smo ga prejeli od nekega našega čitatelja, dodajamo še sledete. Zakaj goriško šolsko skrbištvo n'ugodilo zahtevi slovenskih staršev iz Građiškute in Ločnika in jim odpri slovenske šole, marveč je raje dovolito nedopusten nastop krajnjega orožniškega pravljnika v italijanskem duhovniku, ki so nekam čudno vplivali na slovenske starše. Zakaj ni goriško šolsko skrbištvo nastopilo proti italijanski učitelji in didaktičnemu ravnateljstvu, ko so upisovali slovenske otroke iz Mirnika v italijansko šolo, namesto v slovensko? Zakaj to šolsko skrbištvo ne nastopi za ureditev teh kritik razmer na Plešivem, ko toliko pritoži iznascjo slovenski listi? Zakaj šolsko skrbištvo namešča take učne moči, ki po splošni sodbi, zlasti staršev, niso sposobne poučevanja? Na italijanskih šolah se tudi primere ne dopuščajo. Izgleda, da se na slovenskih nalaže spregledajo, da le šola propada...

Seja sovodenjskega občinskega sveta

V petek 3. t.m. zvečer je bila spet seja sovodenjskega občinskega sveta, na kateri so med drugim podpisali pogodbo z ustavnim ONAIR in se s tem obvezali, da jih bodo plačevali do leta 1962 po 75.000 lir, v naslednjih treh letih pa po 200.000 lir letno. Sklenili so, da izstopijo iz živinodržavniškega konzorcija, ker goriška občina noče upoštevati zahteve sovodenjske in števerjanske občine, nači bi se prispevki posamezne občine določi po številu prebivalstva in ne po številu življenje. Odobrili so občinskim uslužbencem, ki prejemajo manj kot 50.000 lir mesečne plače, povisek za 1000 lir mesečne doklade za vsakega družinskega člena. Končno so predlagali preimenovanje nekaterih ulic v občini, kar je bilo res potrebno, če posmislimo, da moramo še sedaj, petnajst let po ustanovitvi italijanske republike, čitati po sovodenjskih ulicah in ulicah bližnjih vasi imena, ki nas spominjajo na žalostne čase fašistične Italije.

Po omenjenem sklepu - in upajmo, da ga bo prefektura potrdila - naj bi se glavne ulice v Sovodnjah, Rubijah, Gabrijah, na Peči in v Rupi imenovale takole: v Sovodnjah ulica Simona Gregorčiča, v Rubijah ulica Lojzeta Bratuža, v Gabrijah ulica Ivana Cankarja, na Peči ulica Fran-

Zakaj ni šolski skrbiški povedal na sejanku Lions Cluba tudi koliko slovenskih učencev je bilo krivčeno izgrunih iz slovenskih šol z izgovorem, da so optanti in torej vitalijansko učenččia. Mi vemo, da je k temu mnogo pripomoglo tudi goriško šolsko skrbištvo. Ko so okoli leta 1949 goriški občinski stručniki hodili po slovenskih družin in izprušerati, tatero so obiskujejo etci, keroda z namenom ustreznovanja, zakaj ni šola... in nismo preprečili? Nikjer v Italiji ne podvrgajo izpitu otrok, ki se vpisujejo v prvi razred osnovne šole, saj tega niti ustanova šolski zakon ne predvideval. Zakaj pa je šolsko skrbištvo dovolilo, da sta šolski nadzornik in didaktični ravnatelj podvrgla izpit iz slovensčine nekaterem otrokom, ki so zeleni obiskovali slovenski prvi razred? Ocenili so jih nezadostno in s tem prepričili obiskovanje slovenske šole. Vemo, da za vstop v vitalijansko šolo jih niso podvrgli izpitu in da vitalijansčini otroci niso znali. Zakaj šolsko skrbištvo ni popravilo krivice, ko je slišalo protest slovenske javnosti proti nastopu didaktičnega ravnatelja, ki je imel za posledico prepis dvanaščih učencev iz šole ulici Randaccio na šolo v ulici Croce?

Zakaj šolsko skrbištvo namešča na slovenske šole tudi take učne moči, ki niso smeli obiskovale slovenske šole in nikoli položile izpit iz slovensčine? Zakaj ne ukaže spoznavati zakon, da učitelji bivajo v kraju, kjer poučujejo?

Odgovor na vsa ta vprašanja je samo po sebi razumljiv in mislimo, da se ne motimo, če rečemo, da naš človek vidi v vsem tem in takem ravnanju jasen namen unicevanja slovenske šole.

Zaključek pa še to. Lani smo poročali, da je na nekem liceju v Piemontu vsega skupaj devet dijakov. V Brixenu pa en sam učenec na italijanski osnovni

šoli, na Goriškem in Tržaškem pa po dva, tisti.

Končno bi šolski skrbiški moral, resnici na ljubo poročati v Lions Clubu tudi, koliko šol smo Slovenci imeli v Gorici pod Avstrijo in kako nam jih je Italija vse uničila, dokler si jih nismo Slovenci sami priborili, medtem ko od leta 1866 tripi 40.000 naših bratov v videnski pokrajini načrtno raznarodovanje in nimajo niti enega samega razreda osnovne slovenske šole.

Deseta obletnica Kmečko delavske zveze v Števerjanu

Letos 28. februarja je minulo deset let, ko so naši vrli Števerjanec ustanovili svojo Kmečko delavske zvezo.

Iz te demokratične slovenske organizacije izhajajo možje, ki vodijo občinske skupnosti ob nastanka samostojne občine, po programu, ki ga dosledno in uspešno izvajajo.

Ko toplo čestitamo vodstvu in članom Kmečkega delavske zveze iz Števerjana z tistimi lepi jubilej in za vse uspehe, ki so jih do danes dosegli, jim izražamo tudi prav sršna voščila in željo, da bi hodili tudi v bodoče do častno pot, ki so si jo pred deseti leti izbrali.

To bo koristilo ne le Števerjancem, ampak vsemu našemu narodu na tem področju.

Deseto obletnico svoje domače organizacije so praznovali Števerjanec v soboto 11. t.m. v prav veselju razpoloženju in v zavesti, da so napravili že marsikaj korigistne.

Vodstvo Slovenske demokratske zveze iz Gorice jim je podalo čestitke in voščila za uspešno bodoče delo.

Č.g. Mírko Mazora je premeščen v Šempolaj

Pred dvema mesecema se je jela širiti vest, da bo priljubljen slovenski kaplan cerkve sv. Ignacija na Travniku premeščen v Šempolaj. Goriški Slovenci smo čakali na kako pojasmilo v pristojenem listu, pa smo brali nekaj le v »Primorskem dnevniku«. Končno smo pred mesecem izvedeli da je premeštev dejstvo. Vsi smo vedeli, iz raznih podatkov, da je bil č.g. Mazora žrtev več ali manj prikritih spletk določenih italijanskih oseb in krogov, ki so načrtno rovarile proti njemu, kot poštenemu in vestnemu ter zavednemu slovenskemu kaplanu. Zato smo na prvi pogled razumeli, da je premeštev vzrok te gonje. Na prošnjo širših krogov slovenske javnosti, ki jim je na tem, da se jim kaplan Mazora kot značajen dušni pastir ne odzame, so se 16. februarja zglašili pri gospodu nadškofu širje slovenski svetovalci goriške občine in naš slovenski provincijski svetovalci ter mu izročili pismo, ki je vsebovalo toplo in bolestno prošnjo slovenskih vernikov, naj se premeštev prekliče in kaplan Mazora postavi na Travnik v Gorici. V istem pismu so izvoljeni slovenski svetovalci povedali gospodu nadškofu, da je č.g. Mazora žrtev spletk, Spletki, ki zadenejo tudi slovenske vernike. To bi znal č.g. Mazora sam najboljje razočreti in pojasnit, če bi ga postavljal nadškof povabil.

V razgovoru so slovenski svetovalci razdelili gospodu nadškofu žalosten vtis, ki so ga slovenski verniki zaradi te premeštev odnesli in vprašali tudi, ali bi premeštev prekliče, da je lepa pobožna navoda za naprej. Njegove izbrane besede o topli ljubezni v družini, o zvestobi svetu jeziku in domovini so ganile slovenske vernike do solz, saj je kaplan Mazora govoril od srca, poln ljubezni do svojih vernikov v želji, da jim Bog prihrani trpljenje, gorje in krivico. Krivico, ki vemo, da je on prvi tripi!

Nedeljko 5. marca se je kaplan g. Mazora poslovil od slovenskih vernikov na Travnik. Dal jim je lepa pobožna navoda za naprej. Njegove izbrane besede o topli ljubezni v družini, o zvestobi svetu jeziku in domovini so ganile slovenske vernike do solz, saj je kaplan Mazora govoril od srca, poln ljubezni do svojih vernikov v želji, da je vabil g. Stanka Premrla, naj gre tja, a ni

kar smo mi pravzaprav že previdevali, da so tako imenovani levitarji v PSI istočasno tudi člani PCI, ki so se zato vrinili med socialiste, da bi s svojo prisotnostjo v svojim vplivom preprečili vsako avtonomistično težnjo v PSI.

To odkritje je izredne važnosti zlasti sedaj, ko so na vidiku upravne volitve, ker nam omogoča, da opozorimo slovenske volivce, ki imajo kakšno simpatijo do tukajšnje socialistične stranke, da pomeni glas oddan taksi stranki glas za komuniste. Vsakdo naj zato dobro premisli, da ne bo potem kesanja!

Nadškof mons. Ambrosi je našim svetovalcem odgovoril: da je odlok za premeštev že izdan in ga ne more preklicati, da so mu zelo pri srcu verniki v Šempolaju, ki so že dolgo brez pastirja in imajo mašo samo ob nedeljah, da je vabil g. Stanka Premrla, naj gre tja, a ni

kar smo mi pravzaprav že previdevali, da so tako imenovani levitarji v PSI istočasno tudi člani PCI, ki so se zato vrinili med socialiste, da bi s svojo prisotnostjo v svojim vplivom preprečili vsako avtonomistično težnjo v PSI.

V ponedeljek so se po vzgledu tržaških kolegov vzdržali pouka tudi dijaki naših višjih srednjih šol in tako protestirali proti nedavni prekinutini razpravljanja o zakonskem osnutku za ureditev slovenskih šol. Obenem so poslali prosvetnemu ministru naslednjo potestno brzjavko:

STUDENTJE VISJE SREDNJE SOLE S SLOVENSKIM UCNM IN JEZIKOM V GO-RICI SE VZDRŽUJEJO DANES OD PO-UKA IZ PROTESTA PROTIV ODLOŽENI UZAKONITVI SLOVENSKIH SOL.

S POSTOVANJEM SLOVENSKI STUDENTJE

Slovenski srednješolci protestirajo

V ponedeljek so se po vzgledu tržaških kolegov vzdržali pouka tudi dijaki naših višjih srednjih šol in tako protestirali proti nedavni prekinutini razpravljanja o zakonskem osnutku za ureditev slovenskih šol. Obenem so poslali prosvetnemu ministru naslednjo potestno brzjavko:

STUDENTJE VISJE SREDNJE SOLE S SLOVENSKIM UCNM IN JEZIKOM V GO-RICI SE VZDRŽUJEJO DANES OD PO-UKA IZ PROTESTA PROTIV ODLOŽENI UZAKONITVI SLOVENSKIH SOL.

S POSTOVANJEM SLOVENSKI STUDENTJE

Tudi slovenski kmetje se uveljavljajo

Med posebno svečanstvo, ki je bila v nedeljo 7. t.m. v dvorani goriškega občinskega sveta, so porazdelili denarne nagrade in diplome kmetovem, ki so se udeležili raznih pokrajinskih tekmovanj. Na podlagi tega preklica in zlasti se na podlagi 16. člena ustave ima vsak državljan pravico izbrati si bivališče v tisti občini, ki mu zdi prav.

Vsi italijanski listi so poročali o tem novem zakonu in ga prikazali kot zelo pametnego in koristnega.

Kljub temu se goriško županstvo upira priznati slovensko govorčem državljanom vpis v imenik stalnih občanov.

Prefektura pa zavlačuje v mnogih primerih rešitev pritožb.

Kje je doma enakopravnost?...

Pozor! Potujete v Rim? Prenočišče, hrana, ogled Rima itd., vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

Hotel-Penzion BLED

Via Statilia, 19 - Telefon 777-102 - RIM

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak VINKO A. LEVSTIK

Irezite in shranite! - Pišite nam za cene in prospekt!

Obmejni promet

Izredno lepo vreme je tudi v preteklem februarju omogočilo precej živahen obmejni promet, ki bi bil lahko še večji, da ne zagradi pojava slinavnic in parkljevk.

Prefektura pa zavlačuje v mnogih primerih rešitev pritožb.

Kje je doma enakopravnost?...

Vsem prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je 28. februarja umrl v Benetkah

Dr. Herman Ferjančič (Ferianis)

Castni svetnik Vrh. kas. sodišča v p.

Zena Mimi, sinovi dr. Stane in Milovan

z ženo prof. Ivo Vadnjal, vnuki Ada in Marjan, Rina Zancanaro, vsi sorodniki in

zvesta Nina Forzutti.

Benetke, 2. marca 1961

Smrčanje tovariša Šiškina

Tovariša Petrov in Šiškin sta stanovala v skupni sobici. Svoje tajne misli sta skrbno prikrivala in se pogovarjala samo o stvareh, ki so bile objavljene v »Pravdici«, kar ni bilo same dovoljeno, ampak celo zaželeno. Prav tako je bilo nesmiselno srehteno obračanje gumba na skupnem radijskem sprejemniku, ker je hišnik, ki je bil tudi predsednik stanovanjske skupnosti in zaupnik tajne policije, iz svojega stanovanja za vse stanovalec določal, katero oddajno postajo smejo oziroma morajo poslušati po določenih urah. Končno sta tovariša študirala znanost, ki se tudi v Sovjetiji imenuje pravo. Tako sta se Petrov in Šiškin kar dobro razumela.

All tov. Šiškin je smrčal, ko da bi moral petletko smrčanja izpolniti že v dveh letih. Točneje povedano: tov. Petrov je zatrevjal, da njegov sobni in drugačni tovariš smrči. Smrčanje tudi v Sovjetiji se ni zločin, čeprav lahko moti kolektivno spanje in s tem mir utrujeni tovarne, kar lahko skduje delavstvu, ki je državna lastnina. Prav zaradi takih morebitnih neviščnosti v državo, je tov. Šiškin odločno tajil smrčanje. To je opravljalo s tako strastjo, ko da ga sumničijo odklonovstva ali celo protirevolucionarnih naključij.

»Ne smrčim!« je zatrevjal.

»Smrči kot medved!« je ugovarjal tov. Petrov. »Saj te vendar poslušam noč za nočjo!«

»Jaz tega ne slišim, je ugovarjal tov. Šiškin. »In česar ne slišim, tega zame nis.«

»Ali če ti vendar pravim...«

»Ti lahko trobiš kar hočeš!«

»Castna beseda...«

»Fujti je zakričal tov. Šiškin zaničljivo. »Castne besede so meščanska, idealistična navlaka!«

Tov. Petrov se je očitno prestreljal.

»Česar sam ne slišim, je nadaljeval tov. Šiškin, »tega tudi verjeti ne morem; tega tudi verjeti ne smem, razen če je namesto mene nekaj slišal Centralni komite partijske. Ti bi moral z večjo vnenom prebirati Lenina!«

Tov. Petrov je prizadeto obmolnil, nato je zajecjal: »Mislim vendar na komoskočasto besedo...«

»Ze dobro, je odvrnil Šiškin in zaključil razgovor.

Za tov. Petrova pa zadeva s tem nini bila odpravljena, kajti tov. Šiškin je na prej smrčal. Kakšne so možnosti, je premisjeval tov. Petrov, da človeku dokazem smrčanje? Da ga zbudim in mu rečem: »Ti spet smrčiš, nima smisla, kajti prebujen vendar ne smrči. Na srečo zavode našemu stoletju tehnika. Zato

kini tov. Šiškin. »No, če bi bil sam priča tega snemanja...«

»To je vendar povsem nemogoče!« je zavpil tov. Petrov obupano. »Ce bi ti bil kot priča prisoten, potem bi tvojega smrčanja vendar ne mogel posneti.«

»Gotovo, je dejal tov. Šiškin. »In ker verjamem same v to, kar slišim na lastna usesa, je tvoj dokaz zanji.«

Tov. Petrov ni rekel nobene besede več, ali misel, da mora tov. Šiškinu dokazati, da smrči, ga ni zapustila. In tako je neko noč, ko je njegov sostanovalec spet krepljevel dret, povabil v sobico zakonca Kuznecova, odprl registrator in posnel izdatno poročje smrčanja tov. Šiškina. Nato je naprosil državljanina Kuznecova, naj spregovori svoje ime v mikrofonu Nikita Sergejev Kuznecov in tudi natančno uro, Kuznecova žena, državljanica Tamar Kuznecova, Je podatke ponovila na nadaljnih pet metrov traku.

Ko je tov. Petrov registrator ustavil, je bil gotov, da je to dokaz, ki ga bo moral tudi tov. Šiškin priznati. Pa se je zmotil.

Tov. Šiškin je sicer registrator poslušal, nato pa je dejal: »To zame ni noben dokaz!«

»In priči?« je dejal tov. Petrov.

»Kakšni priči, ga je zavrnil tov. Šiškin. »Kakšno veljavno pa ima to pričevanje?«

»Ali naj ju pokličem?« je spraševal tov.

Petrov vneto, »da ti bosta potrdila...«

»Ni vredno, je odklanjal tov. Šiškin. »Lahko samo ponovim, kar sem že rekel. Dokler sam nisem prisoten pri takem snemanju kot priča...«

Tov. Petrov se je vdal. Na nepojasnjeno način pa je to izredno juristično zadržanje tov. Šiškina splavalna na površje samih vodilnih tovarišev. »To je naš mož,« so vsi veseli vzklknili in so tov. Šiškina pri priči namestili v sovjetski diplomaciji. Pravijo, da bo nekega dne gotovo zunanj minister ali vsaj sovjetski delegat pri OZN.

ZDRAVILNI REGAT

zelenjadnih trgih. Razlika pa je ta, da je tržni regat pri nas pripravil samo za prikuho, ne pa za svežo, surovo solato. Najspresnejši nabirali stikajo za regatom po krtinah. Krt ga je namreč lepo obusl s fino zemljo. Tako bode po krtinah ves rumen in mehak, tak, da bi ga radičar najraje že kar na licu mesta spravil v želodec.

Regat je prvovrstna in zdrava solata. Njegova prijetna grenkova pospešuje prebavo.

Navdušenje za regat je v naše mesto prišlo iz Italije. Botanik Bauhin je pred 300 leti napisal, da použije spomladni meščani v Padovi najmanj toliko surovega regata kot po alpskih deželah kislega zelja. V tistih časih v naših krajih niso poznali kave za zajtrk, ampak so se zjutraj zalagali z joto iz kislega zelja.

Francozi so morda najbolj navdušeni uživalci regata. Se danes posejajo na Francoskem obširna polja s »pozlahtnim« regatom. Listne roze pokrivajo s fino zemljo - oponašajo krt -, ali pa liste povezujejo tako kot pri nas počenjanju z endivijo. Na ta način pridobivajo rumene, nezne liste z zmanjšano grenkovo.

Rezervižni hormoni še niso povsem preiskali. Zdravilno učinkovit je taraxaci, ki skupno s sterinom, ogljikovim hidratom inulinom, kavčukom in smolu proizvaja regatov mleček.

Srednjeveški zdravniki so regatom prisposovali učinkovite sposobnosti za krvno čiščenje. Za celjenje ran vseh vrst so priporočali čaj iz regata. Vodenico kroničnih glav so zdravili z izvlečkom regata. Tudi današnje naravne zdravilne knjige ga navajajo kot odlično zdravilno zelišče, ki zdravi žolčna in jetna obolenja ter odpravlja želodčne in črevesne motnje. Nekateri zdravniki zatrjujejo celo, da regat preganja melanhonijo in hipochondrijo. Spomladanska regatova kura naj bi bila pravi zdravilni vrelec, zatrjujejo vnežne liste z zmanjšano grenkovo.

Botanična sistematika uvršča regat med košarice. Znanost pozna kakih 100 vrst regata. Regat raste predvsem po predelih severne poloble. Italijani ga imenujejo pisciacane. Francozi pissenit, Angleži pa pissabed.

Na mrtvi točki

(Nadaljevanje s 1. str.)

ki bi jih bilo treba brzdati, ne pa vzdobjati!

Ljudje, ki so odgovorni za potek zadnjega zasedanja Mešanega odbora tega očitno niso dojeni. Še enkrat so zapravili priložnost, da bi napravili nekaj velikega in koristnega. Samo zaselepjeni kratkovidneži jim lahko čestitajo k takem ravnanju.

Vsekar moramo vzeti na znanje, da so se italijansko-jugoslovanski odnosi glede reševanja manjšinskih vprašanj znašli na mrtvi točki. Temu primerno moramo ukrepati. Kot neposredno prizadeti pripadniki ene izmed nerodrih manjšin moramo podvzeti vse, kar je v naši moči, da spravimo ta zataknjeni stroj zopet v normalen tek.

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA

RAZPISUJE

Mladinski literarni natečaj

Najboljša dela v vezani ali nevezani besedi bodo objavljena v literarni prilogi »Demokracije« U T R I P I.

Prispevke je poslati najkarnejje do 15. APRILA 1961 v tiskarno »Adria«, ul. S. Anastasio 1/c - Trst. Poseben odbor bo razdelil nagrade in sicer: prva nagrada 3000 lir; druga nagrada 2000 lir, tretja 1000 lir, četrta in nadaljnje pa v obliki književnega daru. Tudi ostale sodelovalce prosimo, da nam pošljemo gradivo in oglase pravočasno.

Odbor SPM

Najmočnejši na svetu

(Senegalska pravljica)

Nekega dne je dejal fantek svojemu očetu, ki ga je opazoval pri delu: »Kdo na tem svetu bi mogel biti močnejši od tebe?«

»I to boš že še videl,« je odgovoril oče smehljaje.

Kmalu zatem sta se oče in sin namenila na pot. Med potjo se je oče ranil v boso nogo ob ostrom kamnu.

»Sedaj pa vemi!« je vzklknil fantek. »Kamen je močnejši od tebe!«

»Le ne tako naglo!« ga je miril oče. Odломil si je gorjačo in z njim odrival kamenje s poti.

»Gotovo je palica močnejša od kamna?« je premisjeval fantek.

Pod koščatim drevesom sta počivala. Oče je potegnil nož in pričel obrezovati palico, ki mu je bila predolga in neuglavljena.

»Železo je gotovo najmočnejšek,« je dejal fantek. »Močnejše od palice, ki odriva kamenje, močnejše od kamna, ki je ranil očetovo nogo!«

Ko sta z očetom dospela v vas, je fantek opazil kovačnico, kjer so možje žarili železo v ognju. In spet je fantek svojo misel obrnil: »Jasno je, da je ogenj močnejši od železa!«

»Le počakaj še malo, je dejal oče. »Le počakaj in si pazljivo ogleduj sveta!« Teden je fantek opazil, kako je kovač, ki je železo obračal v ognju, položil žareči kos železa na nakovalno in izkoval najlepše stvari: lopate, nože, podkve.

»Oh, mož je vendar najmočnejši,« je vzklknil fantek.

Kovač je imel mlado in lepo ženo, ki je skrbela za red v hiši in zapovedovala ne samo kovačkim vajencem in deklki, ampak tudi možu kovaču.

»Pridi semkaj in napravi tole!« je dejala, in močan kovač je takoj opustil svo-

je delo in naredil to, kar mu je žena ukazala.

»Ženska je še močnejša od moža!« je dejal fantek in sprašuje pogledoval očeta.

»Včasih,« se je smehljal oče, »ampak le poglek, če ni morda še kaj močnejšega na svetu!«

Zena je imela majhnega otroka, ki se je matere jokaje držal za krilo. Zena ga je vzelna v naročje in ga položila v posestvo, otrok je bil ves zaripel od vročice. Karkoli si je otrok poželel, mu je mati postregla, in noč in dan se ni oddaljila od njegove posestve.

»Otrok je močnejši od žene,« je ugotovil fantek. Pomislil je na svojo mater in na samega sebe. Ves zmeden je bil nad močjo, katere se vse doslej ni zavedal.

»Le še počakaj!« je dejal oče.

Isto noč je prišla smrť in odnesla bolnega otroka. Vsi, ki so bili tako močni, so jokali, in so morali otroka prepustiti smrти.

»Sedaj vem zagotovo,« je dejal fantek. »Smrť je najmočnejša od vseh!«

»Res je,« je dejal obočavajoče oče. »Tana nas premaga. Ali tudi smrť prihaja iz močnega roka, iz rok, ki daruje življenje. In življenje, le poglek okrog sebe, je močnejše od smrti.«

Lucija Fels

USMILJENJE

Nemška revija »Revue« št. 12. t.m. piše pod naslovom »Usmiljenec:«

Sedem tisoč nemških klavnih konj izvajamo v Italijo. Po italijanskih klavnih so živali izpostavljene strahotnemu mučenju. Tam jih čakajo udarinci - možje, ki živali pobijajo s srednjeveškim koničastimi kladivi. Včasih udarijo tudi po šestkrat. Konjske lobanje so namreč zelo

pravilno plačuje, zapoveduje, je privedio v svojih koničnih posledicah do premaganja fevdalizma, kjer se je poleg monarhije in plemstva uveljavljalo tudi gospodarsko dobro fundirano meščanstvo. Do demokracije in zlasti do socialno pravne demokracije tako privilo seveda ni pripeljalo. Nasprotno, izpridilo se je v plutokracijo, v oblastnost bogatašev. Ta oblastnost je na žalost prikrita tudi v moderni demokraciji in se uveljavlja nad gospodarskim živiljenjem v obliki kartelov in monopolističnih združenj.

■ CENTRALIZEM je nasprotje federalizma. Je osredotočeno oblasti v neki centralni namesto podelitev večje ali manjše samouprave posameznim delom države in krajenvim korporacijam. Med bistvene državne značilnosti spadajo določene naloge, ki morajo biti centralistično urejene kot n. pr. zunanjna politika, državne finance, armada i. p. Kjer tega ni, lahko govorimo samo o državni zvezri, torej ne eni državi in tudi ne o zvezni državi.

■ CENZUS je v glavnem zlasti v 19. stoletju razširjena omejitev državljanskih volilnih pravic na tiste državljane, ki so posnestki določenih minimalnih površin zemlje ali dohodkov, kar dokažejo z davčno obremenitvijo. To je ustroj, ki povezuje volilni privilegij z določenimi uslugami državi. Danes v Evropi te oblike ne poznamo, zato pa je v navadu po nekaterih afriških nerazvitetih državah, kjer je volilna pravica omejena na tiste državljane, ki so večji branja in pisnja.

■ CLOVECANSKE PRAVICE so splošne temeljne pravice, ki pripadajo slehernemu posamezniku enostavno zato, ker ta posameznik pripada človeštvo. Prepričanje, da take temeljne pravice obstajajo, označuje že individualistično umevanje človeškega dostojanstva. Francoska revolucija je človečanske pravice izobilovala v tri značilnosti: »svoboda, enakost, bratstvo. Prvi korak filozofije in politike je korak od človečanskih do državljanskih

pravic. Spoznanje, da so človečanske in državljanske pravice teoretično lahko povsem neučinkovite in brez vrednosti, če nihjivo obrambo preprečuje beda ali strah, ki človeka prisilita, da se jim odveduje, je izobilovalo osnovno svoboščino in sprovo pred bedom in sprovo pred ustrojovanjem.

■ DAVCNA VRHOVNOST. Pravica izterjavanja davkov, pravica določevanja višine dajatve in nadzorstvo nad njihovo uporabo (glej budžet-proračun) pripada avtonomnim in se prav posebno suverenim državam. Davčne dajatve so neobhodni in prvi pogoj politične moči in državne uprave. V nekaterih federativno urejenih državah odločajo višino davkov posamezne avtonome države (dežele) in ne zvezna vlada. Tak ustroj vlada v Švicari, s čemer je federalna samouprava in lastna pomembnost teh dr

Zasedanje nabrežinskega obč. sveta

Nabrežinski občinski svet se je sestal k rednim sejam v torem 28. februarju in 7. marcu. Prva seja je bila posvečena v glavnem imenovanju novih članov v razne občinske komisije.

Tako po prečitanju zapisnika je župan odgovarjal na razna vprašanja, ki so jih svetovalci predložili na prvi seji. Na vprašanje dr. Floridana je župan sporočil, kako so si odborniki porazdelili svoje funkcije. Za tolačino in prevajalca na sejah je bil imenovan dr. Jež. Izdatki za to delo so predvideni v bilanci za leto 1961.

G. Drago Legija je župana spraševal, kakšne ukrepe je občinska uprava podvzela proti slinavki in parkljevki. Prav tako ga zanimajo pojasmila glede javne snage in čiščenja v Sesljani in Devinu. Župan si je odgovor izgovoril za prihodnjo sejo. Dr. Floridan je poizvedoval, zakaj sprejema župan stranke samo dvakrat tedensko, ko je vendar nujno potrebno, da je župan občinjem dnevno na razpolago. Taka navada je bila namreč vse do sedaj. Župan je odgovoril, da bo stranke sprejemal, kadar bo zanesljivo v uradu. Da ne bi ljudje prihajali po nepotrebni je odredil le dva sprejemna dneva tedensko, to je ob torkih in petih od 11 do 13 ure. Svetovalec dr. Floridan se z odgovorom ni zadovoljil. Zahteval je, da se postavi na dnevni red prihodnje seje tudi obravnavanje županove prisotnosti v uradu. Glede sprememb pravilnika o čitanju zapisnikov predlaga svet. Rinaldini komisijo, ki naj bi zadevo preučila in sestavila predloge na eni izmed prihodnjih sej. V komisijo so imenovali: Visintina A., Terčona Josipa in Banolini Sergia. Komisiji predseduje župan.

V volilni komisiji so bili imenovani za člane: Markovič Alojz, Nabrežina, 2. Terčon Josip, Nabrežina, Visintin Aldo, Nabrežina in Banolini Sergio, Nabrežina, za namestnike pa: Kravanja Josip, Vižovlje, Pipan Ludvik, Mavhinje, Oliva Adriano, Nabrežina, Lenarduzzi R., Seslian.

Ker je odstopil predsednik Občinske podporne ustanove, g. Lambert Pertot in občinski svet imenovan na njihova mesta: Radovič Danila, Nabrežina, Caharijo Zdravka, Nabrežina in Grudna Stanka, Mavhinje. Odstopivšim članom, posebno pa dolgoletnemu predsedniku, g. Lambertu Pertotu, je občinski svet izrekel posebno priznanje za njihovo delovanje v konsertu ustanove.

V šolski patronat je bil kot občinski zastopnik izvoljen odbornik, Visintin Čeban.

V tehnični in zdravniški konzorcij so bili kot zastopniki naše občine izvoljeni Markovič Alojz, Skrk Albin, dr. Floridan Egon, Terčon Josip, Colja Srečko in Mangan Rudolf.

V konzorcij za občinsko užitino pa župan Dušan Furlan kot predsednik, kot člani pa Drago Legija, Terčon Josip, Grigorič Rudi in dr. Rinaldini.

Ob koncu seje je občinski svet odobril še nakup goriv za občinske potrebe. Dvesto stotov dr. bo občina nabavila pri domačih kmetovalcih.

VPRASANJA IN ODGOVORI

Pri seji 7. marca je po prečitanju zapisnika svet. Pipan zastavil županu več vprašanj, ki se nanašajo na Mavhinje. Svet. Pipan je priporočal odboru, naj se bolj zanima za potrebe Mavhinj in Cerovlj. Javni telefon v Mavhinjih že več časa ne deluje, zato svet naproša upravo, naj zadevo uredi. Pred vojašnico finančne straže je kup smeti, ki ga je treba odstraniti. Prav tako je cesta, ki pelje proti Gorjanskemu, onesnažena. Tudi nekateri deli glavnih cest niso se asfaltirani. Župan je obljubil, da bo odbor storil, kar mu bo mogoče. Kaj več bo povedal na prihodnji seji.

Legija Drago je spraševal, kako je s popravilom župnišča v Sempolaju, kamor se bo v nedeljo vselil nov župnik iz Go-

rice. Odb. Skrk je odgovoril, da je določen znesek 1 milijon lir v ta namen.

Na vprašanje zadnje seje je svet. Legija odgovoril odb. Markovič in ugotovil da v občini niso zabeležili nobenega primera slinavke, klub temu pa so cepili 948 glavzivine.

Nato je župan sporočil, da mora danes predložiti občinskemu svetu v potrditev sklep obč. odbora, ki je zelo nujen. Občina je namreč odklonila gradbeno dovoljenje g. Pavli Kočevu, ki je nameraval zgraditi na blivšem prostoru za parkiranje v Devinu svojo vilu. Občina je do včeraj odklonila, ker meri zemljišče le 570 kv. metrov, novi regulacijski načrt pa predvičeva za vsako stavbo vsaj 2000 kv. metrov stavbišča. Regulacijski načrt čaka na končno odobritev pri Državnem svetu v Rimu. Zato je upravni odbor smatral, da mora po novem načrtu nastopati že sedaj.

Prizadeta stranka je vložila tožbo proti občini, ker ne priznava veljavnosti novega regulacijskega načrta. Tako leži vsa zadeva pred Državnim svetom v Rimu. Upravni svet je sklenil, da bo vložil priziv proti tožbi in je za ta namen pooblastil odv. dr. Tončiča v Trstu. Pokrajinski upravni odbor pri prefekturi v Trstu je ta sklep že potrdil in odobril tudi potrebu na sredstva za stroške priziva pod pogojem, da tudi občinski svet ta sklep potrdi.

Zaradi te zadeve se je razprava, v katere so posegali svet. dr. Skrk, Drago Legija in dr. Floridan, razvlekla. Imenovani so se izrekli proti potrditvi tega sklepa.

Delavnim, skrbnim in naprednim kmetom, gospodarjem iskreno čestitamo!

Izjavili so, da so premalo poučeni o zadevi ter vztrajali, da se zadeva odloži do prihodnje seje. Zupan pa je s svoje strani vztrajal, da se mora zadevo urediti danes, ker 20. t.m. zapade rok za priziv.

Končno je občinski svet sklep potrdil z veljavo glasov. Proti je glasoval samo dr. Floridan, vzdržala pa sta se Drago Legija in dr. Skrk.

Nato je župan sporočil, da bo na prihodnji seji v razpravi zadeva nove pogodbe med ustanovo ACEGAT in občino zaradi vodne napeljave po Nabrežini.

Nagrade kmetovalcem

Pri natečajih za izboljšanje kmetijstva so bili nagrajeni tudi številni kmetovalci s Tržaškega. Nagrade je razdeljevalo Kmetijsko nadzorništvo v Trstu na posebni svečanosti v dvorani Tržaške trgovinske zbornice, dne 5. t.m.

Nagrade so po vrstnem redu prejeli: Karlo STOLFA iz Saleža 46 (častna diploma in Lir 15000); Franc ROSIN, Sv. M. M. Sp. 1077 (diploma in Lir 10000); Ivan PERNARCIČ iz Medjevasi 21 (diploma in Lir 10000); Ivan PAROVEL iz Zindisa, Milje (diploma in Lir 75000); Just VODOPIVEC iz Koludrovice, Zgonik (diploma in Lir 5000); Dušan MILIĆ iz Zagradca 1, Zgonik (diploma in Lir 5000); Zofija GRGIC vd. Ražem iz Bazovice 238 (diploma in Lir 5000).

Delavnim, skrbnim in naprednim kmetom, gospodarjem iskreno čestitamo!

Msgr. MATIJA ŠKABAR petinosemdesetletnik

De 1. t.m. je proslavljal 85 letnico svojega plodovitega življenja starosta slovenske tržaške duhovščine, biseromašnik, papec v komornik, msgr. Matija Škabar.

V počastitev tega izrednega dogodka so se jubilantovi prijatelji zbrali na prijate-

ljskem večeru na Poklonu. Napitnico je spregovoril g. Gašperšič, ki je obširne ponovil to, kar je slavljenemu napisal na veliko torto: »Zajokal sem pred 85 leti, danes pojem naprej!« Ginjen se je jubilant zahvalil vsem, ki so se ga spomnili. Posebno je mlademu slovenskemu duhovnišku naraščaju položil na srce ohnitev in nego slovenskih izročil.

Msgr. Matija Škabar je bil rojen v slovenski kmečki hiši našega mesta. Njegov brat, nedavno umrl polkovnik Avgust Škabar je bil sobojevnik generala Maistra. Ki je slovenski domovini rešil Maribor. Prvo svoje sv. mašo je današnji monsignor zapel 30. julija 1899 v Barkovljah, kjer je tudi služboval.

Poletnih 30 let je msgr. Škabar opravljal verski pouk na slovenskih šolah, t. j. vse do iztrebljenja slovenskih šol po fašističnih zatiračih. Vrsto let je vodil cerkvene in mladinske pevske zbrane. Pričenjajo pa je bil pri slovenskemu narodnemu in kulturnemu delu vedno in povsod.

S ponosom in zadostenjem gleda se vedno čili in šaljivi slovenski narodni duhovnik na svoje ogromno delo do rojstva našega stoletja pa do današnjih dni. Odličen duhovnik, veden vzgojitelj, narodni buditelj, voditelj, skrbni svetovalec in podpornik potrebnih, to je lik častitljivega tržaškega duhovnika.

Kot plemenit človek, zvest sin svojega naroda je biseromašnik č. g. Škabar še danes pogumen in nezlorljiv slovenski duhovnik.

Stevilnim čestitkom k njegovi 85 letnici življenja se pridružujejo vsi demokratični Slovenci na Tržaškem in drugod in mu želijo, da bi sončno jesen svojega življenja med nami podaljšal do skrajnih meja človeškega življenja.

Dr. Herman Ferjančič

V Benetkah, kjer je preživel jesen svojega življenja kot svetni Vrhovni kasijskički sodišča, je zadnjega februarja umrl dr. Herman Ferjančič. Pokojnik je bil rojen na Gočah nad Vipavo. Več let je bil okrajni sodnik v Ajdovščini.

Odrezan od svoje domovine je preživel fašistično nasilje po notranjosti Italije. Nazadnje je služboval v Benetkah. Po drugi svetovni vojni ga je sreč ob vsaki večji kulturni ali družabni slovenski prireditvi z vso družino privlekel v naše mesto. Ob slovenskih govorici in pesmi je zažarel in se pomlajeval.

Naj mu bo lahka beneška zemlja! Preostalim naše iskreno sožalje!

DAR OVI

Družina Puhalj daruje SDD lir 10.000,- v počastitev spomina 5 obletnice smrti g. Josipa Puhalja; g. Marko Udovič daruje v isti namen lir 1000.- Iskrena hvala!

NN daruje za SDZ lir 1000. Lepa hvala!

Milan Prinčič daruje za Tiskovni sklad »Demokracije« lir 6000.- Iskrena hvala!

GLASBENA MATICA TRST

V pondeljek, 20. marca 1961
v Avditoriju

koncert komorne glasbe

Sodelujejo Komorni godalni orkester Glasbene Matice, dirigent Oskar Kijer, solista Dejan Bravničar (violina), Aleksander Vodopivec (klavir), pri klavirju spremja Leon Engelman.

Prodaja vstopnic od petka dalje v Tržaški knjigarni, ul. sv. Frančiška 20

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

∞

V soboto 18. t.m. ob 20.30 v Avditoriju

PREMIERA

BRANISLAV NUSIC

„Dr.“

Komedija v štirih dejanjih

V nedeljo 19. t.m. ob 17. uri v Avditoriju,
v sredo 22. t.m. ob 20.30 na Općinah

„Dr.“

Odgovorni urednik:
Prof. IVAN RUDOLF
Tiskarna Adria, d.d. v Trstu

Uredništvo in uprava:
Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75

Dopisi za uredništvo:
ulica S. Anastasio 1/c - Tel. 23-039

Goriška uredništvo:
Goriška, Riva Piazzetta 18-I.

CENA: posemzna številka L 30.-

Naročnina:
mesečno L 50.- letno L 600.-

Za inozemstvo:
mesečno L 90.- letno L 1000.-

Poštni čekovni račun: Trst št. 11-7223

OBJAVA

Uradni SDD in SDZ ter uprave »Demokracije« so odprti vsak dan od 10 do 12 zjutraj in od 16 do 19 popoldne razen ob sobotah popoldne.

Prošnje za maturo

Prošnje za pripustitev k usposobljenosti izpitu na drž. učiteljišču s slovenskim učnim jezikom v Trstu naj redniki kandidati in privatisti vložijo do 31. marca 1961.